

К. О. Головкааспірантка кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи
Запорізького національного університету

АНАЛІЗ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

В статті проаналізовано та узагальнено наукові дослідження в галузі «Публічне управління та адміністрування» за темою «механізми публічного управління в аграрній сфері», за такими напрямками: регулювання аграрного комплексу, визначення проблемного поля галузі, розвиток окремих секторів та впровадження інновацій, вивчення чинників сталого розвитку аграрної сфери, узагальнення вдалих прикладів розвитку на регіональному та загальнодержавному рівнях, прогнозування ефективних векторів удосконалення системи управління, оцінка засад світових концепцій «зеленої економіки» та партнерства з метою визначення надмірності та недостатності окремих напрямів дослідження, підбору та оцінки доцільності складових задля визначення оперативного поняття «механізм публічного управління в аграрній сфері».

За результатами проведеного аналізу встановлено, що наукові дослідження механізмів публічного управління ґрунтуються на реальній оцінці стану галузі, застосовуються узагальнення для визначення ключових механізмів – організаційно-економічного, програмно-цільового та адміністративного. Проблеми, які визначені рядом експертів стають підставою для пошуку багатовекторних та багатовекторних шляхів удосконалення галузі через управління та регулювання. У аналізі зроблено висновок щодо заміни управлінських функцій регулюючими у майбутньому. Також спрогнозована дуальність розвитку аграрної сфери та регіонів – зосередження ресурсів та потенціалу сталості. Прогнозування автора та висновки проаналізованих досліджень дають підставу підтвердити складність об'єкта дослідження, його комплексний характер, багатозадачність проблем та пріоритетності системності у їх вирішенні.

Підсумовуючи аналіз, можна визначити, що дослідження за останні десять років з 2013–2023 рр. можна використовувати для визначення орієнтирів сталого розвитку аграрної галузі та ефективності впровадження інновацій у найближчі 10 років. Даний напрям досліджень перспективний, відмічається зростання зацікавленості суспільства у збільшенні кількості ефективних розвідок.

Ключові слова: механізми державного регулювання, сталий розвиток, інновації, державне управління, аграрна галузь.

Постановка проблеми. Аграрна сфера – один з пріоритетних напрямів розвитку економіки держави. Зростаючи потреби у продовольстві стимулюють аграрний комплекс до розвитку, але за останні роки змінилися парадигма еволюції цієї сфери від економічного зростання до сталого розвитку. Такий процес вимагає інституційних змін: у 2015 році затверджено Національну економічну стратегію на період до 2030 року та Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Саме інноваційний потенціал аграрної сфери можна розкрити за умови реалізації економічної стратегії та цілей сталого розвитку. Але ринкові механізми у даному випадку не діють, або діють обмежено, тому існує потреба у задіянні механізмів публічного

управління, з попереднім їх дослідженнями для їх ефективної реалізації в аграрній сфері.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Джерелом інформації є нормативні акти та результати наукових праць [1–52], у яких досліджувалися державне регулювання аграрною сферою, проблемне поле управління аграрною галуззю, інноваційний розвиток аграрного сектору та сталий розвиток територій.

Мета статті. Проаналізувати наукові дослідження щодо механізмів публічного управління в аграрній сфері за останні десять років з 2013–2023 рр. для визначення орієнтирів сталого розвитку аграрної галузі та ефективності впровадження інновацій у найближчі 10 років.

Головними завданнями даної наукової роботи є: сформулювати робоче визначення поняття «механізм публічного управління в аграрній сфері», а також розкрити відомі структурні елементи механізму, які забезпечують процес державного регулювання аграрним сектором. Крім того, встановити основні вектори дослідження механізмів публічного управління у вказаній сфері.

Виклад основного матеріалу. Аналіз останніх досліджень та публікацій показує, що науковцями вивчалися впливи держави на аграрну сферу, як комплексну структуру, шляхом управління чи регулювання, або на окремі її складові. Причому у напрацюваннях не розмежується поняття «управління» та «регулювання», в той же час дослідники визначають відмінність цих категорій, але висловлюють протилежні думки щодо співвідношення понять, частина їх доводить, що «регулювання» має більш широкий сенс, інші визначають його обмеженість. Дозволимо допустити, що регулювання є процес, який направлений на зміну середовища, корегування умов діяльності суб'єктів впливу.

На нашу думку механізм публічного управління в аграрній сфері, більш ширше поняття, його можна визначити як систему заходів, завдяки впровадженню яких екологічно досягаються суспільно значимі результати розвитку аграрної сфери в межах владних повноважень інституцій держави, органів місцевого самоврядування та громадськості. При чому під аграрною сферою розуміється виробництво сільськогосподарської продукції та її логістичний зв'язок з суспільством, а також галузі, які забезпечують розвиток сільського господарства.

В той же час у роботах щодо регулювання розглядається й державне управління. Так, як зазначено у роботі І. Ф. Ільницької процеси децентралізації та умови ринкової економіки вплинули на зміст, константність державного управління та характеристики управлінського впливу на суспільні процеси, воно втратило односторонньо-владні риси та адміністративно-примусові пріоритети. Автор виділяє такі форми управління: «нормативне регулювання, використання дозволів і рекомендацій, надання допомоги, сприяння й координації» [1, с. 54]. Таким чином, можна спроектувати, що у подальшому поняття регулювання замінить управління, тому доцільно у рамках розвитку розглядати й матеріали з питань регулювання сфер економічної діяльності, у тому числі аграрного

сектору. Ще як приклад доведеної тези розглянуто роботу О. І. Дудкі, у якій розроблена модель регулювання аграрного сектору економіки з виділенням основних елементів механізму державного регулювання – економічного, юридичного, організаційно-адміністративного [2, с. 102]. Генезу адміністративно-правового регулювання в аграрній сфері досліджували ряд вчених, найбільш сучасна – присвячена сфері насінництва України, автор А. С. Ярошенко [3]. Виходячи з цього, дослідження механізмів публічного управління у аграрній сфері носять багат шаровий характер, який розкривається та деталізується на кожному рівні організації відповідної господарської діяльності.

В. В. Галанець виділяє основні завдання державного регулювання аграрної сфери економіки України стосовно фермерських господарств – стимуляція створення нових конкурентоспроможних господарств, з пріоритетними органічним виробництвом, первинною обробкою та переробкою; інформаційною та фінансовою їх підтримкою, стимулюванням високо маржинальних галузей, залучення молоді [4, с. 122–123]. Підтвердженням впливу регулювання на середовище є напрацювання А. А. Лукіянчук, через аспекти фактороутворення – утворення середовища, ресурсоутворення – реалізація ресурсного потенціалу [5].

Здобутком праці О. А. Бойко є визначення змісту та інструментальної складової правового, економічного, організаційного, інформаційного, фінансового, адміністративного, мотиваційного, психологічного, соціального, системно-аналітичного, програмно-цільового механізмів регулювання [6].

Ряд робіт визначають проблемне поле управління аграрною галуззю. У роботі Т. Л. Шестаковської визначений проблемний ряд інформаційної аналітичної та облікової підтримки сучасного інноваційного менеджменту в аграрній сфері [7]. Здобутком праці Т. М. Кашталян та А. Л. Помаза-Пономаренка є визнання того факту, що удосконалення механізмів базується на вивченні проблем з подальшим розширенням суб'єктного складу організаційно-інституційного механізму державного регулювання, а також інструментального складу економічного адміністрування. Особливо цінним є виділення підпорядкування механізмів специфіці предмета державного регулювання (земельних відносин), а не навпаки [8, с. 53]. Тобто простежується зв'язок

від предмета до механізму, який ілюструє зміст управлінського процесу в аграрній сфері.

Поєднання управління та регулювання зроблено при дослідженні державної підтримки розвитку аграрного сектору В. В. Ігнатенко, що доказує взаємозв'язок цих понять, їх прогресивний розвиток. Автором запропоновано розглядати сутність механізмів державної підтримки розвитку аграрної сфери як систему дій нівелювання перешкод реалізації економічних інтересів, й як засіб перетворення фінансових джерел регулювання на певні результати [9, с. 256].

О. Г. Кулик у якості перспективних напрямів розвитку механізмів державного регулювання аграрного підприємництва пропонує створити умови для самомотивованого розвитку з соціальним, екологічним та економічним критеріями, консолідувати виробників, впровадити всебічне державно-приватне партнерство, дерегулювати, інтегрувати ринок у світову торгівлю, підвищити економічну привабливість, створити сприятливе бізнес середовище [10, с. 91].

Напрацювання Л. П. Івашиної щодо вивчення механізмів державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму опосередковано відносяться до теми дослідження, але цікавий висновок автора щодо залежності розвитку цієї сфери від «економіко-правового регулювання та розподілу повноважень і відповідальності між органами влади» [11]. Таким чином заперечується тотожність державної влади та управління, а саме відокремлюються органи влади й органи управління, й як прогрес відзначається категоризація та розподіл повноважень. Цей висновок доцільно використовувати при осмисленні механізмів публічного управління в аграрній галузі й окремих її сферах.

Провівши ретроспективний аналіз досліджень, нами не виявлено збільшення досліджень механізмів регулювання за останні роки у порівнянні з початковим періодом спектру, але дослідження, які стосуються розвитку окремих галузей здебільшого тяжіють до обміркування функції регулювання. А. А. Лукіяничук, Т. М. Кашталян, П. В. Халімон [12; 13; 14].

Частина робіт зосереджується на розробці механізмів публічного управління окремих галузей. Робота Ю. В. Дідук присвячена державному управлінню розвитком ветеринарної медицини в Україні. Авторкою визначена позитивна риса історично сформованої в Україні національної системи безпечності та якості продовольчої продукції, її результативність. [15, с. 227].

У роботі М. Г. Хірамагомедова проаналізовано та удосконалено державне регулювання розвитку аграрного ринку зерна в напрямі інтеграції у глобальний ринок [16].

Ряд робіт присвячені вивченню не сталій галузі, а динамічної структури, яка розвивається, використовуючи як вектор парадигму інновацій. Причому не розглядається тільки управлінський аспект держави, а коригуючий, підтримуючий, сервісний. Такий напрям корелюється з дискусією щодо понять «управління» та «регулювання», яка наведена вище. В цьому ключі О.О. Данилевська надає авторське визначення поняття організаційно-правових засад механізму державного управління інвестиційним розвитком економіки як штучно створеної системи [17, с. 55]. Крім того авторські підходи розкриваються у низці робіт. Цікава розробка нефінансових показників ефективності економічного механізму публічного управління зроблена у праці Т. М. Стукан, з визначенням системи цілеорієнтації та цільових значень показників ефективності діяльності підприємства у майбутньому [18, с. 38]. Вдалим прикладом використання у галузі сільського господарства OpenData на всіх рівнях управління у США Р. П. Сивий у своїй роботі обґрунтовує стимулювання інновацій у приватному секторі та прозорість операцій [19]. Так, у роботі Л. І. Курила розкриті особливості моделі співпраці науки, влади та інноваційного бізнесу, «Агротехнополісу – системи одержання генетичних ресурсів сільськогосподарських рослин і тварин та їх обігу», проекту який не був реалізовано [20, с. 134].

Аграрна сфера за своєю природою інноваційна, тому у літературі з питань управління розглядаються проблеми інноваційного розвитку аграрного сектору, цій темі присвячено низку наукових досліджень вітчизняних економістів, серед яких роботи Л. І. Курила, М. Г. Лобаса, В. В. Россохи, Д. О. Соколова, А. М. Щуревич [21; 22; 23]. У роботі А. А. Лукіяничук зроблено етапірування механізму державного регулювання інноваційним розвитком: формування методики та інформаційної бази; планування; реалізації та контролю [24, с. 107]. Роль держави та управлінського процесу розкривається у підтримці інноваційної діяльності, цій темі присвячена монографія М. Г. Лобаса, В. В. Россохи, Д. О. Соколова. Наголошується, що важливо не тільки забезпечити постачання технологій, а й усвідомити їх перспективність, що приводить до подолання технічних проблем та адапта-

ції нових технологій до потреб і місцевих умов виробництва [25]. Досвід розвинених країн світу є доказом того, що ключова роль у забезпеченні умов інноваційного розвитку, формуванні національної інноваційної системи належить державі, яка встановлює стратегічні цілі.

У роботах систематизовані процеси, які пов'язані з вдосконаленням механізмів впровадження інновацій: О. С. Лашуком виявлені напрями розвитку, захисту, процеси стримування та кризові [26], С. Л. Клименченко виділені етапи регулювання інвестицій: накреслення перспектив розвитку аграрного сектору, оцінка ризиків й потреб споживачів, моніторинг досліджень, формування експертної групи з обробкою результатів, обрання пріоритетних цілей [27, с. 137].

У дослідженні Т. Л. Шестаковської запропоновано «комплементарну міжінституційну модель державного управління інноваційним розвитком аграрного сектору». У праці обґрунтована доцільність та формалізована змістовність формування імперативів державної політики інноваційного розвитку аграрного сектору України на засадах концепції «зеленої економіки» та кластеризації [28]. Останній висновок свідчить про те, що розвиток аграрної сфери, як результат ефективної дії механізмів публічного управління, невід'ємно пов'язаний з розвитком регіонів, аграрної сфера базується на ресурсній базі територій. У дослідженні А. П. Кріпаку визначена роль організаційно-економічного механізму забезпечення спроможності територіальних громад [29]. Г. Ф. Мазур виділяє передумову успішності кластеризації аграрного сектору країни в умовах воєнного стану, вирішення регіональних продовольчих проблем [30, с. 50].

Формування механізмів управління забезпеченням продовольчої безпеки можна екстраполювати на аграрну сферу, цим забезпечується реалізація сталого розвитку через загальні принципи. У роботі В. П. Залізнюк відмічається, що в умовах децентралізації повинен застосовуватися принцип координації дій на всіх рівнях управління [31, с. 100]. Перспективним доробком дослідження О. І. Дудкі є визначення обов'язкової умови ефективного функціонування механізмів – дотримання принципів реалізації стратегічного розвитку аграрного сектору [32, с. 101].

В проаналізованих наукових дослідження можна виділити тенденцію щодо аналізу сталого розвитку аграрної сфери країни. Відо-

кремлення такого чинника сталого розвитку, як продовольча безпека країни та об'єднання його у групу екологічних чинників зроблено у роботі А. П. Лелеченко. Цей чинник включає на думку автора, «фактори комплексного стану сільськогосподарства, стан торгової мережі, наявності і розвитку переробних підприємств, наявність вертикально інтегрованих комплексів а агропромислового комплексі регіону» [33]. У роботі Т. М. Кашталян підкреслена необхідність аналізу взаємозв'язку земельного адміністрування і проблем сталого розвитку та національної безпеки [34, с. 51]. В розробках науковців доводиться необхідність здійснення заходів з дерегуляції в агропромислового комплексі шляхом обмеження регуляторних й контрольних функцій державних органів виконавчої влади та фокусування зусиль на продовольчій безпеці країни [35, с. 27].

У дослідженні В. Д. Барвіненка виділені основні завдання системи державного управління продовольчого ринку країни: стабілізація ринків, економічної ситуації та підвищення прибутковості, та супутня мета управління – охорона навколишнього середовища від негативного впливу діяльності людини [36]. Розширення спектру аналізу досліджень не тільки на виробництво, а й на споживання аграрної продукції дає змогу вибудувати цілісну конструкцію механізму публічного управління, яка б сприяла продовольчій безпеці країни в цілому.

У рамках сформованої моделі О. П. Залізнюк пропонує основні елементи механізму державної підтримки аграрного сектору: нормативно-правове регулювання державної підтримки шляхом формування системної законодавчої бази, усунення протиріч між законодавчими нормами, вирішення земельних питань щодо власності, з виділенням повноважень й функцій власника, які забезпечують ефективність роботи на землі [37, с. 127].

Окрім вивчення досліджень механізмів у аграрному секторі, доцільно провести аналіз актуальних досліджень, що відображають взаємозв'язки галузі та суспільства. Так, здобутком роботи Г. М. Юськова є виділення дослідницьких методів, описових та прогнозних, які є інструментарієм здійснення взаємодії з громадськістю, спрямованих на збір інформації [38, с. 29]. У роботі О.В. Євсюкова підкреслено важливе значення в суспільно-політичному житті України у XXI ст. громадських організацій. На думку автора держава реагуючі на запити суспіль-

ства повинна створювати правове поле для діяльності інститутів громадянського суспільства та надання публічних послуг [39, с. 69]. На основі дослідження О. М. Моїсеєнко визначена сутність публічно-економічної влади та її складових, наголошено на необхідності прийняття стратегічних державних рішень лише за умови узгодження з представниками публічного сектору [40].

Продукція аграрної сфери орієнтується на європейський ринок, тому набуває значення обґрунтування необхідності використання інтегрованого підходу для визначення шляхів впровадження європейського досвіду нормативно-правового забезпечення системи публічного управління в умовах сучасних українських реалій, яке проведено у роботі А. І. Неділько. Їм охарактеризовано чинники впливу на ефективність механізмів функціонування системи публічного управління України в умовах євроінтеграційного вектору змін [41].

У напрацюваннях О. В. Лаврука знайшло відображення бачення відповідності вимог стратегії державної політики: єдність глобальних та локальних цілей, заходів з їх досягнення, обґрунтування вибраних пріоритетних напрямів реалізації програм з конкретизацією термінів, оцінка звітності. Особливу увагу заслуговує аналіз мотиваційного механізму, який повинен відповідати вимогам державної політики, є синергією організаційно-економічного механізму та виробничо-організаційних структур й функцій [42].

Аналіз досліджень механізмів публічного управління буде не повним без розгляду робіт, які системно розглядають аграрний комплекс. Але характер її оцінки після аналізу попередніх робіт змінюється у порівнянні з початковим поглядом. Так, виникають запитання, чи доцільно розглядати сталий розвиток галузі без прив'язки до територій, стратегічні напрями розвитку без галузевих, інноваційних показників, та пов'язане з цим запитання – чи ефективність дії механізмів можна відокремити від ефективності створеного суспільного блага, чи всі напрями аграрної сфери рівнозначно інноваційні, чи доцільно при формуванні механізмів обмежуватися тільки саме безпосередньо аграрною сферою, без залучення таких напрямів як: наукові розробки, освіта галузева та загальна.

Поставивши ці запитання доречно указати на монографію Т. О. Харченко. У праці доведено, що визначення концепції сталого розвитку стало основою розширення теоретичних

підходів та перегляду механізмів державного регулювання шляхом розширення принципів, коригування методів, засобів та інструментів, визначення індикаторів [43, с. 25].

Авторкою запропоновано в якості удосконалення інституційної складової розробити та законодавче затвердити Стратегію сталого розвитку аграрного сектора на період до 2027 року з урахуванням діючої Концепції розвитку сільських територій [44], Стратегії регіонального розвитку на період 2021–2027 роки [45], Національної економічної стратегії на період до 2030 року [46] та затверджених Указом Президента Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року [47]. Т. О. Харченко результатами проведеного аналізу доводить, що інструменти державного регулювання аграрного сектора економіки України є співставними з міжнародною практикою регуляторної політики. В свою чергу монографка акцентує, що для України залишається відкритим питання щодо вдосконалення страхових механізмів фінансової підтримки сталого розвитку аграрного сектора [48, с. 212]. Крім того, теоретичні аспекти сталого розвитку сільського господарства присвячені напрацюванням О. В. Лазаревої, Ю. О. Лупенка, О. Г. Михайленко [49; 50; 51].

У комплексній роботі А. О. Науменко, на регіональному рівні управління агропромисловим комплексом виділяє такі механізми: «організаційно-управлінський, нормативно-правовий та фінансово-економічний». Автором проведено аналіз організаційно-управлінського механізму, з виділенням завдань органів державної виконавчої влади стосовно управління агропромисловим комплексом у ключі продовольчої безпеки та державної підтримки сільськогосподарського виробництва [52].

Висновки. Аналіз досліджень механізмів публічного управління в аграрній сфері свідчить про збільшення цікавості до цієї теми на протязі 2013–2023 років з урахування розвитку даної сфери в нашій країні.

Проведений аналіз наукових робіт дає змогу визначити механізм публічного управління в аграрній сфері як систему заходів, завдяки впровадженню яких екологічно досягаються суспільно значимі результати розвитку аграрної сфери в межах владних повноважень інституцій держави, органів місцевого самоврядування та громадськості.

Вказаний механізм публічного управління на думку дослідників включає економічну, юри-

дичну, організаційно-адміністративну складові державного регулювання виробництва та споживання аграрної продукції, що відображається у збалансованих заходах у цій сфері.

Основний спектр проаналізованих наукових робіт включає такі вектори дослідження, як розгляд механізмів державного регулювання, висвітлення інноваційного потенціалу аграрної сфери й пов'язані з ними розвідки сталого розвитку, який забезпечує збалансоване існування країни.

Окремо виділимо потенційний вектор досліджень, де розвиток аграрної сфери розглядається як результат ефективної дії механізмів публічного управління, невід'ємно пов'язаний з розвитком регіонів, аграрна сфера базується на ресурсній базі територій. Отже, маємо складну сферу господарювання, яка потребує комплексного дослідницького підходу на дії держави в аграрному секторі.

На підставі висновків визначені перспективи подальших досліджень у цьому напрямі: підготовка пропозицій з удосконалення понятійної бази, прив'язка напрямів розвитку аграрної сфери до стратегічних цілей держави.

Список використаної літератури:

1. Льницька Н. Ф. Співвідношення понять «державне управління», «державне регулювання», «публічне адміністрування»: сучасні тенденції. *Правова реальність у трансформаційних умовах розвитку сучасної держави зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. : тези наук. доп. «Актуальна юриспруденція», м. Київ, 28 лют. 2018 р. / LegalActivity. Київ, 2018. С. 52–55. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e7741890-3713-410e-95bf-4235f6b9650b/content>. (дата звернення: 19.02.2024).*
2. Дудка О. І. Механізм державного регулювання аграрного сектору економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 13. С. 99–102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_13_19. (дата звернення: 19.02.2024).
3. Ярошенко А. С. Світовий досвід і перспективні напрями реформування адміністративно-правового регулювання в галузі насінництва та розсадництва в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки*. Херсон. 2015. № 5(3). С. 100–103.
4. Галанець В. В. Завдання державного регулювання аграрної сфери економіки України. *Теорія та практика державного управління*. 2019. Вип. 1. С. 118–124. DOI: 10.34213/tr.19.01.13. (дата звернення: 19.02.2024).
5. Лукіяничук А. А. Державне регулювання відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 9. С. 104–108. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.9.104.
6. Бойко А. О. Сучасні тенденції розвитку наукового знання щодо механізмів формування та реалізації державної політики у сфері земельних відносин в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 107–111. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.107. (дата звернення: 19.02.2024).
7. Шестаковська Т. Л. Механізми державного регулювання інноваційного розвитку аграрного сектору економіки України : монографія / за ред Т. Л. Шестаковської. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 319 с.
8. Кашталян Т. М., Помаза-Пономаренко А. Л. Особливості функціонування механізмів державного регулювання земельних відносин у контексті забезпечення національної безпеки. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 2 (21). С. 50–54. DOI: 10.836/2310-9653-2019-2-50-54. (дата звернення: 19.02.2024).
9. Ігнатенко В. В. Інструментарій реалізації механізмів державної підтримки розвитку аграрного сектору. *Держава та регіони. Серія : Державне управління*. 2020 р. № 2 (70). С. 255–259. DOI 10.32840/1813-3401.2020.2.41. (дата звернення: 19.02.2024).
10. Кулик О. Г. Аналіз стану і перспективи розвитку механізмів державного регулювання аграрного підприємництва в Україні. *Вісник Академії митної служби України. Серія : Державне управління*. 2014. № 2. С. 86–91.
11. Івашина Л. П. Механізми державного регулювання розвитку сільського зеленого туризму: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2017. 218 с.
12. Лукіяничук А. А. Державне регулювання відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору. С. 104–108.
13. Кашталян Т. М., Помаза-Пономаренко А. Л. Особливості функціонування механізмів державного регулювання земельних відносин у контексті забезпечення національної безпеки. С. 50–54.
14. Халімон, П. В. Механізми державного регулювання земельних відносин в умовах децентралізації: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Чернігів, 2021. 241 с.
15. Дідок Ю. В. Державне управління розвитком ветеринарної медицини в Україні: дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2020. 475 с.
16. Хірамагомедов М. Г. Державне регулювання розвитку ринку зерна в Україні: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2014. 20 с.

17. Данилевська О. О. Організаційно-правові засади формування механізмів державного управління інвестиційним розвитком економіки у розвинених країнах світу: досвід для України: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2020. 238 с.
18. Стукан Т.М. Економічний механізм публічного управління інноваційним розвитком аграрних підприємств: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2021. 257 с.
19. Сивий Р.П. Механізми трансформації державної служби України в умовах європейської інтеграції: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2020. 20 с.
20. Курило Л.І., Удовиченко С.М., Сльозко Т.М. Інноваційність економіки з огляду рівня розвитку науки. *Електронне наукове фахове видання. Глобальні та національні проблеми економік*. Миколаїв, 2016. № 3. С. 132–136 URL: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/28.pdf>. (дата звернення: 19.02.2024).
21. Там само.
22. Лобас М.Г., Россоха В.В., Соколов Д.О. Управління інноваційно-технологічним розвитком агросфери: монографія / за ред. М.Г. Лобаса. Київ: ННЦ ІАЕ, 2016. 416 с.
23. Щуревич А.М. Інноваційні перспективи в розвитку аграрного сектору в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. Київ, 2018. № 10. С. 101–105.
24. Лукіяничук А. А. Державне регулювання відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору. С. 107.
25. Лобас М.Г., Россоха В.В., Соколов Д.О. Управління інноваційно-технологічним розвитком агросфери : монографія. 416 с.
26. Лашук О. С. Механізми державного управління розвитком регіону в контексті децентралізації владних повноважень : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Чернігів, 2019. 184 с.
27. Климеченко С. Л. Напрями модернізації механізмів державного регулювання інвестиційної діяльності аграрного сектору. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 20. С. 180–182.
28. Шестаковська Т. Л. Механізми державного регулювання інноваційного розвитку аграрного сектору економіки України : монографія. 319 с.
29. Кріпак А. П. Організаційно-економічний механізм забезпечення спроможності територіальних громад в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2021. 20 с.
30. Мазур Г.Ф. Кластеризація в управлінні економічною безпекою регіону в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування»*, Вип. 2, 2022. DOI: 10.32782/2786-5681-2022-2.06.
31. Залізнюк В. П. Адаптивний механізм управління системою забезпечення продовольчої безпеки. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління*. 2018. Т. 29 (68), № 5. С. 98–102.
32. Дудка О. І. Механізм державного регулювання аграрного сектору економіки. С. 101.
33. Лелеченко А. П. Публічне управління регіональною політикою сталого розвитку в Україні : монографія. Київ : МАУП, 2020. 314 с.
34. Кашталян Т. М., Помаза-Пономаренко А. Л. Особливості функціонування механізмів державного регулювання земельних відносин у контексті забезпечення національної безпеки. С. 51.
35. Кропивко М. Ф. Напрями реформування системи управління аграрним сектором в умовах євроінтеграційних процесів. *Економіка АПК*. Київ. 2017. № 2. С. 26–28.
36. Барвіненко В. Д. Механізми державного регулювання стійкого розвитку продовольчого ринку в Україні: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2013. 20 с.
37. Залізнюк В. П. Державна підтримка аграрного сектору економіки країни як основа забезпечення продовольчої безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 3. С. 123–127.
38. Юськов Г.М. Механізми взаємозв'язків з громадськістю в системі публічного управління: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ 2020. 266 с.
39. Євсюкова О. В. Формування механізмів управління розвитком сервісної держави в умовах суспільних трансформацій: дис. д-ра. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2020. 467 с.
40. Моїсеєнко, О. М. Формування інституціонального механізму державного управління економічним розвитком України: дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Чернігів, 2021. 248 с.
41. Неділько А. І. Механізми формування та функціонування системи публічного управління: європейський досвід для України: дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Чернігів, 2020. 243 с.
42. Лаврук О. В. Т Теоретико-методологічні засади формування та реалізації державної політики у розвитку тваринництва України: монографія / відп. ред. А. С. Паньова. Кам'янець-Подільський, 2019. 429 с.
43. Харченко Т.О. Державне регулювання сталого розвитку аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічні підходи : монографія / за ред Т. О. Харченко. Суми : Мрія, 2023. 360 с.
44. Концепція розвитку сільських територій на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 995/2015 від 23.09.2015 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80> (дата звернення: 19.02.2024).
45. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: Поста-

- нова КМУ № 695 від 5 серпня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.02.2024).
46. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/prozatverdzhennya-nacionalnoyieko-a179> (дата звернення: 19.02.2024).
47. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 р.: Указ Президента від 30 вересня 2019 р. № 722/2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>. (дата звернення: 19.02.2024).
48. Харченко Т.О. Державне регулювання сталого розвитку аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічні підходи : монографія С. 212.
49. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 128 с.
50. Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Булавка О.Г. Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2030 року. за ред. Ю.О. Лупенка. – Київ, : ННЦ ІАЕ, 2020. 60 с.
51. Михайленко О.Г. Сталий розвиток сільського господарства: Теоретичні аспекти. *Вісник Дніпропетровського університету. «Світове господарство і міжнародні економічні відносини»*. Дніпро, 2015. № 7. С. 11–15.
52. Науменко А. О. Механізми державного управління агропромисловим комплексом України: дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2020. 391 с.

Holovko K. O. Examining scientific studies on the mechanisms of public management within the agrarian sector

The article analyzes and summarizes scientific research in the field of "Public management and administration" on the topic of "the mechanisms of public management within the agrarian sector", in the following areas: regulation of the agrarian complex, definition of the problem area in the industry, individual sector developments and implementation of the innovations, study of the factors of sustainable development in the agrarian sector, summarizing successful examples of development at the regional and national levels, forecasting effective vectors for improving the management system, evaluating the foundations of global "green economy" concepts and partnership in order to determine the redundancy and inadequacy of individual areas of research, selection and assessment of the expediency of components in order to define the operational concept "the mechanism of public management within the agrarian sector".

Based on the results of the analysis, it was established that scientific research on the mechanisms of public administration is based on a real assessment of the state of the industry, generalizations are used to determine the key organizational-economic, program-targeted and administrative mechanisms. The problems which were identified by several experts become the basis for the multi-level search and multi-vector ways of improving the industry through management and regulation. In the analysis, a conclusion was made regarding the replacement of management functions by regulatory ones in the future. The duality of the development of the agrarian sector and regions is also predicted – the concentration of resources and the potential for sustainability. The author's prediction and the conclusions of the analyzed studies give reason to confirm the complexity of the research object, its complex nature, the multitasking of problems and the priority of systematicity in their solution.

Summarizing the analysis, it can be determined that the research for the last ten years from 2013–2023 can be used to determine the guidelines for the sustainable development of the agricultural industry and the effectiveness of the implementation of innovations in the next 10 years. This direction of the research is promising and there is a growing interest within society in increasing the number of effective intelligence.

Key words: mechanisms of state regulation, sustainable development, innovations, state administration, agrarian industry.